

Innspill til Energidepartementets virkemiddelutredning for CCS

24/815

Horisont Energi er et Norsk Energiselskap som utvikler løsninger for karbonhåndtering som vil kutte norske og europeiske utslipp. Selskapet er deleier i en av Norges første karbonlagringslisenser, Polaris (EXL003) sammen med PGNiG Upstream Norway. Horisont Energi har en opsjonsavtale med Haugaland Næringspark på Gismarvik om å etablere en terminal for mellomlagring av CO₂ som vil gi en regional CO₂-hub for nærliggende industri og punktutslipp.

Horisont Energi er opptatt av at utviklingen av en CO₂-hub på Haugalandet vil muliggjøre norske utslippskutt i stor skala, og jobber derfor med flere lokale utslippere om utviklingen av lokale verdikjeder for CO₂-fangst-, transport-, og lagring.

Generelle kommentarer til rapporten:

Horisont Energi stiller seg positive til at det har blitt utredet virkemidler for å realisere norske utslippskutt med utviklingen av verdikjeder for karbonfangst- og lagring i Norge. De norske volumene er i global sammenheng små og geografisk spredt. Likevel ser vi at det er muligheter for å aggregere volumer i regionale CO₂-huber, slik vi jobber med på Gismarvik. Eksempelvis vil bruk av karbonfangst- og lagring kunne gi utslippskutt på 50 % bare i Rogaland. Karbonfangst- og lagring har som beskrevet i utredningen, åpenbare stordriftsfordeler og innebærer store investeringskostnader i teknologi og infrastruktur. Det er derfor avgjørende at norske volumer koordineres og samles rundt regionale CO₂-huber for å redusere kostnadene knyttet til transport- og lagring.

Horisont Energi er enig i at det er nødvendig med virkemidler som bidrar til å redusere og/eller fjerne markedsbarrierer og usikkerhetsmomenter for industrien slik at modne karbonfangst- og transport/infrastruktur-prosjekter fatter investeringsbeslutning og kan realiseres innen 2030.

Horisont Energi vil vektlegge følgende innspill:

- **Behovet for en statlig koordineringsrolle.** Horisont Energi stiller seg positive til en statlig koordineringsrolle/arkitektrolle i etableringsfasen for infrastruktur og C CO₂-terminaler, og at dette skjer gjennom et privat-statlig samarbeid. Et slikt arbeid bør legges til rette for etableringen av regionale CO₂-huber som kan motta lokale volumer via rørsystemer eller annen transport, samt motta større, europeiske volumer fra skip.
- **Norske volumer bør aggregeres og gis garantier for lagermuligheter.** Horisont Energi ser behovet for at mindre, spredte volumer aggregeres og samles i felles infrastruktur-løsninger for å redusere kostnader knyttet til transport/infrastruktur og lagring av CO₂. For å sikre nødvendig fremdrift i slike prosjekter bør staten garantere for kapasitet i transport- og lagringsdelen av verdikjeden på vegne av utslippere for å redusere risikoen i prosjektet.
- **Virkemidlene må treffe hele verdikjeden.** Horisont Energi støtter utredningens forslag om å innrette de økonomiske virkemidlene mot CO₂-fangst. Samtidig vil vi understreke at rammevilkårene til rettelegger for kommersielle selskaper som utvikler transport- og infrastruktur-løsninger, inkludert lagringslisenser. Horisont Energi anerkjenner at subsidier rettet mot fangstprosjekter vil utløse etterspørsel etter infrastruktur for videre håndtering og lagring av CO₂, men på grunn av at de norske volumene er små vil ikke disse alene utløse investeringsbeslutning for storskala transport og lagringstjenester som samtidig er avhengige av større, europeiske volumer. Dermed bør det også muliggjøres garantier for infrastrukturaktører som kan muliggjøre norske utslippskutt.

- **Det bør innføres separate mål for norske utslippskutt ved bruk av CCS.** Horisont Energi mener utviklingen av en CCS-industri i Norge vil muliggjøre store, norske utslippskutt og at det derfor bør innføres egne mål for dette. Det bidrar til en forutsigbarhet for industrien og sier noe om i hvor stor grad CCS som virkemiddel skal benyttes lokalt.
- **Lovverk og reguleringer må ferdigstilles for å sikre konkurransedyktigheten til norske CCS prosjekter.** Horisont Energi mener at et klart og tydelig regelverk må være basert på at håndtering- og lagring av CO₂ har fellestrekk med petrouleumsindustrien men som likevel er vesentlig forskjellig fra olje og gass-virksomhet både når det gjelder risiko så vel som lønnsomhet. Videre mener Horisont Energi at Norge kan se til andre land som nå har fått eller er i ferd med å få på plass et regelverk som fasiliterer utviklingen av CCS-industrien. Danmark er et eksempel hvor også staten sin rolle er klart definert.

Med vennlig hilsen,

Horisont Energi v/Bjørgulf Haukelidsæter Eidesen og Leiv Kallestad